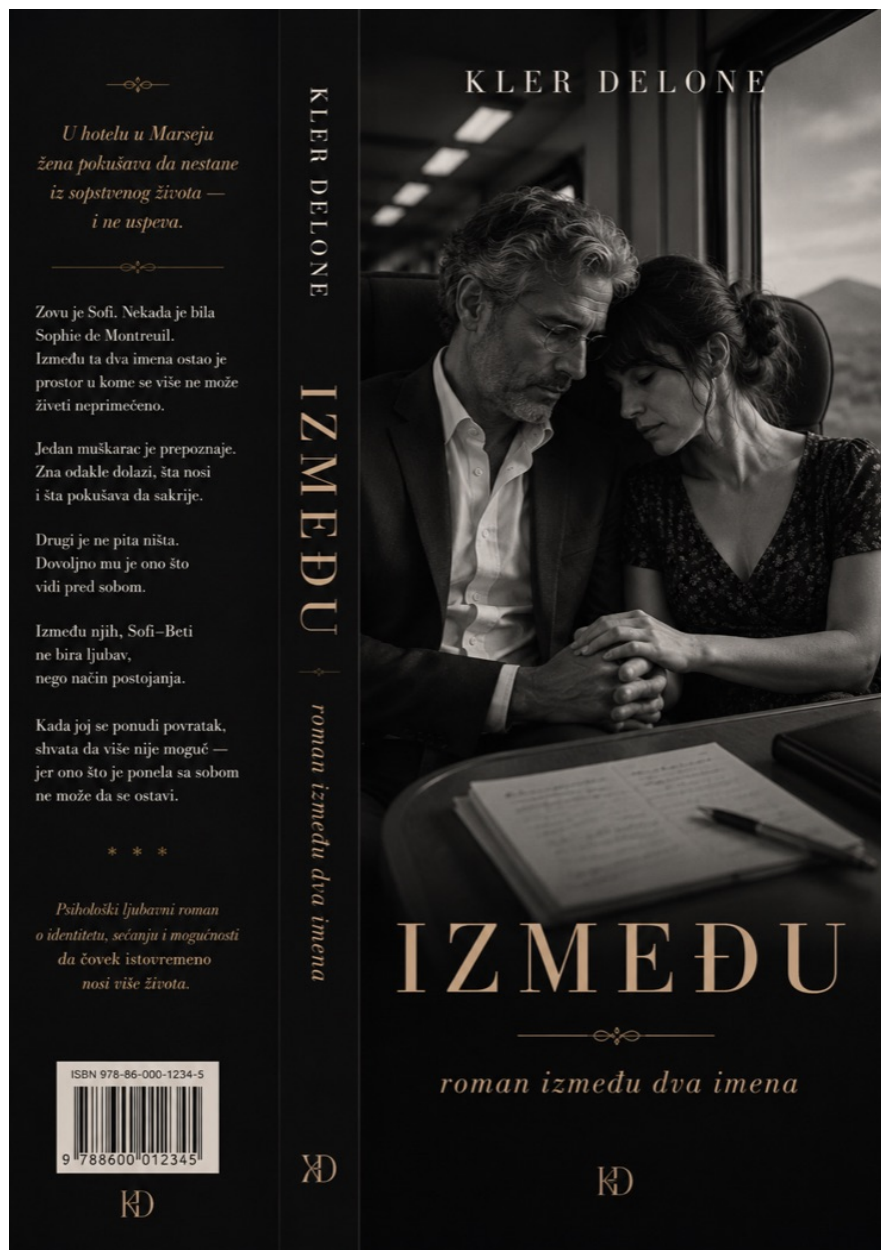

IZMEĐU

roman između dva imena

Kler Delone

Za Beti Delone, moju književnu sestru.

Opis

U hotelu u Marseju, žena pokušava da započne novi život pod drugim imenom. Veruje da se prošlost može ostaviti iza sebe ako se dovoljno dugo ne izgovara njeno pravo ime. Ali kada se u hotelu pojavi čovek koji je prepoznaje, granica između Sofi i Beti počinje da se briše. Između povratka i odlaska, između sećanja i sadašnjosti, otvara se prostor u kome jedan život više nije dovoljan.

— —

Psihološki ljubavni roman o identitetu, sećanju i mogućnosti da čovek istovremeno nosi više života.

1. deo

Buđenje

Sofi-Beti se budila u svom malom stanu u Marseju. Zadovoljno se promisekoljila; satenska posteljina, hladna i glatka na dodir, pratila je njene pokrete, obavijajući je u polusnu, kao meka opna koja je još ne pušta, držeći je u prelaznom stanju između snova i jave. Osetila je kako joj se koža isteže, budi se, reagujući na svaki milimetar tkanine.

Nije odmah ustala. Otvorila je oči tek toliko da vidi obris sopstvenog tela u ogledalu naspram kreveta — razlomljen u jutarnjoj svetlosti. Na trenutak joj se učinilo da gleda nekog drugog. „Sofi“, pomislila je, gotovo proveravajući. Ime joj je stajalo bolje nego juče. Ustala je polako, potvrđujući time odluku, i pustila da joj posteljina sklizne niz kožu. Osetila je prohladan vazduh kako joj miluje gležnjeve, zatim kolena, bedra. To je bilo buđenje nečeg davno uspavanog.

Stajala je pred ogledalom još uvek polusnena, ali već sabrana. Svetlost je klizila niz njena ramena i zadržavala se na ključnim kostima. Posmatrala je sebe bez ulepšavanja, gotovo radoznalo — ne kao žena koja proverava svoj izgled, nego kao neko ko pokušava da razume šta se u njoj promenilo. Nije to bila lepota, nju je odavno poznavala. Bilo je to nešto drugo, tiše i sigurnije, kao unutrašnji pomak koji se ne vidi, ali se nosi.

Otvorila je ormar bez mnogo razmišljanja. Ruka joj je sama birala — tkanine su joj klizile kroz prste, kao da ih telo prepoznaje pre misli. Obukla se lagano, bez žurbe, kao u ritualu koji ne traži odluku nego potvrdu. Pred ogledalom je zatim počela da se šminka, sporim, sigurnim pokretima. Nije pokušavala da se promeni, samo je pratila ono što je već bilo tu.

— —

Izašla je iz stana bez žurbe, činilo joj se da grad tog jutra pripada njoj više nego inače. Ulica je već bila budna, ali ne naglo — Marsej nikada ne ustaje odjednom, nego se razliva kroz mirise i zvuke. Kafa iz malih barova, vlažan kamen, so koja dolazi iz luke i zadržava se među kućama. Bašte živopisnih bistroa već su se punile tihim razgovorima, stolice su škrgutale po pločniku, a uske ulice uvlačile su svetlost u trakama, kao kroz pukotine.

Hodala je sigurno, bez potrebe da ubrzava. Znala je put, ali tog jutra nije hodala samo ka mestu, nego ka nečemu što je već počelo da joj ide u susret. *Hotel du Passage* pojavio se gotovo neprimetno, kao što se i inače pojavljuju mesta koja ne žele da budu pronađena, nego prepoznata. Nalazio se na uzbrdici iznad mora. Ušuškan u zelenilu, gotovo nevidljiv s puta.

Zastala je na trenutak ispred ulaza. Kratak pogled, gotovo profesionalan —procenjući atmosferu.

Radila je tu kao sobarica.

Ta rečenica nije imala težinu kakvu bi drugi u njoj čuli. U njenim rukama, svaki predmet u sobi imao je svoje mesto, svoju istoriju, svoj skriveni raspored. Nije bilo razlike između sobe i vitrine — osim što ovde ništa nije bilo priznato kao vredno.

Na trenutak joj je kroz misao prošla drugačija prostorija. Ne hotel. Belo svetlo. Tišina koja nije bila hotelska. Predmeti koji se ne dodiruju bez rukavica.

Nica.

Kuća.

Otac, majka, sestra —

i nešto što se ne izgovara.

I odmah zatim — prekid.

Kao da je neko zatvorio vrata u njenoj glavi.

Beti-Sofi je već bila na stepeništu. U *Hotelu Pasaž* se zvala Beti, privatno je bila Sofi.

Ritual je bio isti svakog jutra, gotovo neprimetan, a ipak nužan — prolaz kroz mali vrt pre ulaska u hotel. Stolovi još napola prazni, čaše koje čekaju prve goste, miris vlažne zemlje pomešan sa kafom koja je već stajala na šanku. Tu su uvek bili Flobjan i Olivije, kao čuvari tog međuprostora između grada i hotela — vrtlar Olivije, sa rukama koje su uvek mirisale na zemlju, i florista Flobjan. Flobjan, aranžer, sa rukama koje su uvek mirisale na zemlju, humus i nešto slatko, kao sok od biljke, trag nečeg živog. On se kretao bez žurbe, njegove potamnele od sunca ruke su bile snažne, ali pokreti nežni, gotovo ritualni, činilo se da razgovara sa svakom biljkom. Njegov pogled, tamne i duboke oči, bio je fiksiran na tlo, ali je istovremeno upijao sve, bez potrebe za rečima.

Jutros je ponovo bio u vrtu, saginjao se nad žardinjerom, ali nije radio ništa konkretno. Prstima je razdvajao listove, više nego što je bilo potrebno, proveravajući kako nešto raste, kako diše. Nije to bila kontrola, već prepoznavanje.

Vrtlar Olivije se brzo udaljio, što se obično nije dešavalo. Flobjan je ostao.

Njegovo prisustvo je ispunjavalo prostor, tiho, ali opipljivo, kao težina vlažne zemlje. Kretao se sporo i sigurno, kao čovek koji je navikao da radi rukama. Uvek je izgledalo da nigde ne žuri, čak ni kada kasni.

„Kasniš“, rekao je Olivije bez težine, više kao pozdrav nego kao primedbu.

„Ne kasnim. Dolazim tačno kad treba“, odgovorila je Sofi, i sama iznenađena lakoćom u glasu.

Flobjan je podigao pogled sa šoljice. Nije rekao ništa. Samo ju je pogledao — ali drugačije nego inače. Ne duže, ne otvorenije, nego kao da je prvi put vidi bez unapred pripremljenog mesta za nju. Izgledalo je da to mesto tek traži. Sofi je to osetila gotovo fizički, kao blagi dodir na koži.

Zadržala se tek toliko da uzme gutljaj kafe, da razmeni još jednu rečenicu koja ničemu ne služi, i već je bila dalje.

Iza nje se začuo tresak.

Flobjanu je velika saksija skliznula iz ruku.

„Merde.“

Zemlja se rasula po šljunku.

„Mrzim kad ljudi zalivaju fikus kao da hrane dete.“

Sofi se nasmejala prvi put potpuno opušteno.

Unutra, hotel je disao sporije nego inače. Ili se njoj tako činilo. U garderobi je skinula kaput i počela da se presvlači, bez žurbe, među drugim telima koja su tog jutra delovala mekše, otvorenije. Vazduh bio ispunjen nečim podatnijim, što je milovalo kožu, otvaralo pore. Osećala je težinu haljine koja je klizila niz njeno telo, otkrivajući toplu kožu ramena i kičme. Lagano drhtanje, ne od hladnoće, već od neke nove, tihe budnosti. Neko se nasmejao bez razloga. Neko je tiho pevušio, a melodija se činila da vibrira u njenim grudima. Nije bilo ničeg konkretnog što bi mogla da imenuje — samo taj osećaj da se nešto pomerilo, nevidljivo, ali stvarno. Samo taj osećaj da joj je telo počelo govoriti novim jezikom.

Navukla je uniformu i zagladila je preko tela. Prvi put nije osetila ni otpor ni ironiju. Posao sobarice — ulazak u tuđe sobe, u tragove nečijeg života — odjednom joj se učinio kao privilegija, kao dozvola da vidi ono što se inače skriva, i ono što ljudi ne znaju da su ostavili za sobom.

Na trenutak je zastala, spremna.

I obradovala se. Iskreno, bez zadržke, danu koji je bio pred njom.

A Negde u Nici, Justina je još uvek čekala odgovor na poruku od pre tri nedelje.

Sofi je znala, ali i dalje nije odgovarala.

Pijaca

Nakon izlaska iz hotela, koraci su je, nekako, sami vodili. Nije imala plan, samo neku unutrašnju, gotovo telesnu potrebu za sirovim, nefiltriranim životom. Stigla je do pijace, do luke.

Eksplוזija boja, mirisa, zvukova. Miris ribe, svežeg mora, limuna, zrelog voća, začina, mešao se sa znojem i mirisom nepoznatih tela, opijajući je, gotovo gušeći. Uši su joj bile preplavljene galamom prodavaca, cenkanjem, smehom, plaćem dece. Svetlo se prelamalo kroz šarene plastične tende, bacajući čudne, lelujave senke koje su menjale sve poznate obrise.

Prolazila je između tezgi, gurana i vučena, osećajući tuđi dah na vratu, toplotu tuđih tela. A onda ju je prepoznala. Stara prodavačica cveća, sa istim borama, istim maramom. Stajala je pred istim gajbicama, punim cveća koje je Sofi-Beti poznavala od detinjstva.

„Sofi! Gde si mi Sofi? Ni da se javiš staroj Eleni!“

Glas joj je bio oštar, topao, poznat.

Sofi-Beti se ukočila. Grlo joj se steglo. Gledala je u Elenine bore, u cveće. To je bio svet koji je poznavala. Svet iz kojeg je došla. Svet u kojem je bila Sofi. Ne Sofi-Beti. Samo Sofi.

„Eleno...“ počela je.

Stara žena je prešla prstima preko njenog lica.

„Nešto si mi se promenila, dete. Nije ti ovo lice ono staro.“

Sofi-Beti je osetila kako joj koža treperi pod Eleninim prstima, kao da je i sam dodir tražio potvrdu neke davne istine. Da li je mogla da joj objasni? Da li je mogla da joj kaže da se to lice menja i bez nje?

„Nisam...”

„Ma jesi, jesi! Ali dobro je to, dobro je. Život menja lice, dete. Ali duša ostaje.”

Elenine reči su bile tihe, utonule u galamu pijace. Ali za Sofi-Beti su odjekivale glasnije od bilo kog vriska. Duša ostaje. Duša. Koja duša? Ona Sofi, ili ova Beti? Ili nešto između? Osetila je kako joj se telo trese, ne od hladnoće, već od te, neizdržive istine.

Nije kupila cveće. Otrčala je. Iz tog haosa boja i mirisa, iz tog sveta koji je odbijao da je pusti. Ostavljajući za sobom Elenin zbunjen pogled. I osećaj da joj se nešto, nepovratno, otkinulo iz srca.

Soba 614

U *Hotelu Pasaž* se ništa nije promenilo. Zaveses su i dalje padale jednako sporo, tepisi su gutali korake, a ogledala vraćala lice sa malim zakašnjenjem, kao da proveravaju da li si zaista tu.

Samo su neke sobe postale tiše nego što bi smele. Hotel je bio prazniji nego inače.

Sofi-Beti je to primećivala bez napora. Ne kao misao, nego kao naviku tela. Ulazila bi, zastajala na trenutak duže nego što je potrebno, i znala: ovde je nešto završeno, ali ne sasvim. Naučila je da ne pita šta.

U sobi 614 gost je već bio stigao.

Kofer uredno postavljen uz zid.

Kaput prebačen preko naslona stolice. Na stolu — knjiga otvorena na pola, ali bez prelomljenog hrbata.

To je uvek gledala.

Ljudi koji ne lome knjige, mislila je, ili mnogo poštuju stvari — ili ništa ne zadržavaju.

Prišla je bliže.

Na margini, jedva vidljivo, bila je povučena linija. Ne ispod rečenice — nego pored nje. Kao da neko označava nešto što ne želi da dodirne.

Zatvorila je knjigu, ostavivši vizit-karticu hotela kao obeleživač. Nije volela tuđe tragove koji previše liče na njene sopstvene.

On je stajao na vratima.

„Zaboravio sam ključ.“

Nije se izvinio.

Glas mu nije bio ni hladan ni topao. Samo stabilan.

Sofi-Beti se okrenula sporije nego što bi trebalo.

„Soba je otvorena.“

„Vidim.“

Nije ulazio.

Gledao je prostor iza nje, ne nju. Proveravajući mesto.

To joj se nije dopalo.

„Hoćete li nešto?“ pitala je.

„Ne još.“

Kratka pauza.

„Vi ovde radite dugo.“

Nije bilo pitanje.

„Dovoljno.“

„Onda znate“, rekao je, „da neke stvari ne ostaju tamo gde su ostavljene.“

Beti ga je prvi put pogledala pravo.

Nije bio star, ali nije ni mlad na način koji obećava. Lice bez viška, sa potrebom da se dopadne; proseda brada, visok i vitak. U njemu neka odlučnost — i tuga u uglovima očiju.

„Zavisi od toga ko ih pomera.“

On je klimnuo, kao da je to već znao.

„I od toga ko ih ne vraća.“

Tišina između njih nije bila prazna. Bila je ispunjena nečim što nije htelo da se imenuje.

Sofi-Beti je uzela ključ sa stola i pružila mu ga.

Njena ruka je bila blago vlažna od stiska, prsti dugi, nežni, sa mirisom deterdženta i nečeg cvetnog. Njegova se primakla, velika i sigurna, hrapava od rada i mirisa cigarete i starog papira. Za dlaku. Prostor između njihovih prstiju se zgusnuo, skoro opipljiv, kao neizgovoreno pitanje, kao zatezanje strune. Osetila je vrelinu njegove kože pre nego što se dotakla, nagoveštaj nečeg što vibrira na samoj ivici postojanja. On je uzeo ključ. Pokret je bio precizan, bez zadržke, ali nije uzeo samo predmet, već i ono što je visilo u zraku, neizgovorenu rečenicu, nepoznati dodir.

„Imam utisak da vas poznajem“, rekla je odjednom.

Žilijen je podigao pogled.

„Moguće.“

„Ne“, nasmejala se kratko. „Mislim stvarno.“

Ćutao je nekoliko sekundi.

„Vidimo se“, rekao je.

Nije zvučalo kao obećanje. Više kao zaključak.

Njegov glas, dublji i prodorniji nego ranije, prešao joj je preko kože kao blagi drhtaj, ostavljajući trag na potiljku. Kao da je izgovorio nešto mnogo intimnije od reči. Kada je izašao, Sofi-Beti je ostala još trenutak u sobi. Ništa nije bilo fizički pomeren. A ipak — osećala je tragove nevidljivog dodira na dlanu. Više ništa nije bilo isto.

Prišla je stolu. Knjiga.

Otvorila ju je ponovo na istom mestu. Linija na margini sada joj je delovala dublje. Kao rez.

Zatvorila je knjigu i vratila je kako je bila. To je uvek radila.

Sve na mesto.

Sve kao pre.

Samo što više ništa nije bilo kao pre.

Tek tada je shvatila šta je zapravo uznemirava. Ne to što joj je muškarac bio privlačan. To se dešavalo.

Nego osećaj da je u njegovom prisustvu postala odjednom vidljiva na način koji nije mogla da kontroliše.

Kao da ju je prepoznao pre nego što se sama predstavila.

Ta misao izazvala joj je gotovo fizičku nelagodu.

Prišla je ogledalu iznad komode i pogledala sebe previše brzo, kao da proverava da li je lice još isto. Bilo je.

A ipak je imala osećaj da je nešto već pomereneno.

Ne spolja. Dublje.

Kao kada se u snu promeni raspored prostorija u stanu koji poznaješ ceo život.

I ona je to osetila.

Ovog puta — bez zadržke.

Ogledalo

U sledećoj sobi nije bilo nikoga.

Vrata su se otvorila bez zvuka. Zastala je na pragu, kao i uvek — ali ovog puta ne zbog sobe. Nešto iz prethodne još se nije sleglo. Ušla je sporije nego inače.

Ovde je sve bilo uredno. Previše uredno. Krevet zategnut, jastuci na mestu, zavesa spuštena do kraja. Soba bez ijedne greške. Takve sobe su je uvek blago umarale, kao da traže da se u njima ništa ne desi.

Kretala se kroz prostor lako, ali ne i mehanički. Ruke su obavljale posao, a pažnja joj je bila negde drugde — ne u ovoj sobi, nego u onoj prethodnoj. U načinu na koji je stajao na vratima. U rečenici koja nije zvučala kao rečenica, nego kao nešto što ostaje.

Prišla je ogledalu. Sopstveni lik vratio joj se sa onim malim zakašnjenjem koje je hotel uvek imao. Gledala je sebe duže nego što je potrebno. Nije tražila promenu. Proveravala je trag.

Nije bilo ničeg novog na njoj. A ipak — način na koji je stajala više nije bio isti. Činilo se je između nje i unutrašnje putanje nastala nevidljiva linija, i ona je sada zna gde ide.

Zagladila je posteljinu, iako nije imala šta da ispravi. Pokret je bio tačan, ali zadržan za trenutak duže, kao dodir koji ne traži razlog nego potvrdu. Tkanina se vratila u savršenstvo. Ona — ne sasvim.

Kada je izašla u hodnik, hotel je već bio budniji. Koraci, tiši razgovori, kolica koja prolaze i nestaju iza uglova. Sve isto — i ne baš isto. Ljudi su se kretali lakše nego inače, neko je nešto rekao i nasmejao se bez zadržke. Neko drugi je odgovorio pre nego što je trebalo.

Sofi–Beti je prolazila kroz to bez zastoja, ali je osećala. Ne kao misao, nego kao blagi talas koji teče prostorom. Nešto nevidljivo se pomerilo i sada kruži među njima.

U garderobi je kratko zastala. Uniforme na vešalicama, isti organizacija, isti miris deterdženta. Koleginice su već bile tu, ali tog jutra nisu izgledale umorno. Govorile su tiše, ali otvorenije. Neko je pevao, neko slagao stvari sa pažnjom koja nije bila samo radna.

Niko ništa nije rekao. A ipak, sve je bilo izrečeno.

Kada je ponovo izašla na hodnik, već je znala: dan neće biti isti kao drugi.

Ne zato što se nešto desilo. Nego zato što je počelo.

Bistro

Posle smene nije odmah krenula kući.

Zadržala se u dvorištu hotela trenutak duže nego što je imala razlog. Svetlo je već bilo mekše, ono predvečerje koje ne odlučuje da li je još dan ili već noć. Klupe u vrtu bile su zauzete, ali ne potpuno — uvek ostaje jedno mesto za nekoga ko još nije stigao.

„Hoćeš li na piće?“

Flobjan nije stajao blizu. Glas mu je došao sa strane.

Pogledala ga je.

Nije bio isti kao jutros. Ili je ona drugačije gledala.

„Hoću“, rekla je bez razmišljanja.

To je i nju iznenadilo.

Krenuli su niz ulicu bez dogovora kuda. Bistro je bio na uglu, isti onaj pored koga svakodnevno prolaze, a retko ulaze. Seli su napolju. Sto mali, dovoljan da se ruke ne dodiruju — ali da budu blizu.

Poručio je vino bez pitanja. To joj je odgovaralo.

Neko vreme su ćutali. Ne neprijatno. Tišina između njih je bila zgusnuta, skoro opipljiva. Ispunjena nečim što je treperilo, nevidljivom, ali prisutnom energijom koja je povezivala svaki njihov dah. Sofi-Beti je osetila kako joj se koža blago ježi, ne od hladnoće, već od te prožete tišine. Kao da su njihova tela, pre misli, prepoznala da se nešto uspostavilo između njih.

„Danas si drugačija“, rekao je.

Ćutala je.

„Meni se to dopada“, rekao je, proučavajući je.

„Šta tačno?“

Slegnuo je ramenima.

„Kad neko prestane da se trudi da izgleda isto.“

Podigla je pogled.

„Govoriš iz iskustva?"

„Govorim o biljkama", rekao je. „Ali važi i inače."

Podigla je pogled.

Flobjan ju je posmatrao bez skrivanja, ali bez pritiska.

Njegove oči, duboke i zelene, pratile su liniju njenog vrata, oblinu ramena, pokret prstiju na čaši, upijajućo svaki pokret. Znajući da će se taj pogled, taj osećaj, zadržati na njoj.

U jednom trenutku, bez razloga, prošla je misao.

Vrata.

Glas.

„Neke stvari ne ostaju tamo gde su ostavljene.“

Nestala je brzo. Kao refleks koji telo ne zadržava.

„O čemu razmišljaš?" pitao je.

„Ni o čemu.“

I to je, na trenutak, bila istina.

Razgovor je krenuo sam od sebe. Sitnice, posao, ljudi iz hotela. Ali ispod toga — nešto drugo. Kao drugi tok koji ne ulazi u rečenice.

Flobjan ju je posmatrao bez skrivanja, ali bez pritiska. Kao da joj daje mogućnost da bude tu — i da ode, ako hoće.

To joj se dopalo. Nije morala ništa da objašnjava. Nije morala da bira.

U jednom trenutku je spustila ruku na sto bliže čaši. On nije pomerio svoju. Razmak je ostao isti.

Ali više nije bio neutralan.

Grad je prolazio oko njih — glasovi, svetla, mirisi hrane. Sve spolja je bilo živo, a između njih mirno.

Sofi–Beti je sedela u tom miru i prvi put osetila da se dve stvari u njoj ne sudaraju.

Mogu da postoje zajedno. Ne kao izbor. Kao stanje.

Kada su ustali, nije bilo dogovora o sledećem viđenju.

A ipak — bilo je jasno da će se videti.

Sledećeg jutra u vrtu Flobjan je radio sam.

Sofi–Beti ga je videla kroz staklo dok je prolazila. Nije ulazila.

Presadićao je nešto u manju saksiju, pažljivo, bez žurbe. Pokreti su bili drugačiji nego kad radi pred gostima ili pred Madam — manje urađeni, više iskreni. Kao kad neko govori sam sa sobom i misli da ga niko ne sluša.

Na trenutak je zastao. Pogledao biljku. Nije bio zadovoljan. Vratio je sve na početak i počeo iznova.

Sofi–Beti je ostala još trenutak.

Pomislila je: on ne radi za rezultat. Radi dok ne postane tačno.

Nastavila je dalje. Ali ta misao je ostala duže nego što je planirala.

Povratak u 614

Soba je bila otvorena. Ovog puta nije zastala na pragu.

To je primetila tek kada je već bila unutra.

On je bio tu. Kraj stola, ne kraj prozora. Kao da je pomerio svoje mesto između njenih poseta. Podigao je pogled. Nije izgledao iznenađeno. Kao da je očekivao baš nju.

„Ponovo Vi", rekao je.

„Ranije dolazite“, rekao je.

„Vi ostajete“, odgovorila je.

Sofi–Beti je prišla kolicima i naslonila ih uz zid, pokretom koji nije bio ni spor ni brz.

„Soba treba da se sredi."

„Soba je u redu."

Pogledala ga je.

„Nije."

Kratka pauza. Nije se pomerio.

„Uvek ima nešto", rekao je.

Počela je da radi. Ruke su obavljale posao, a pažnja joj je bila negde drugde — ne u ovoj sobi, nego u načinu na koji je stajao. U rečenici koja nije zvučala kao rečenica, nego kao nešto što ostaje.

On je bio sada tik iza nje. Blizu. Bez nagosti. Izgledalo je u početku da joj želi prepustiti izbor, ali da jasno stavlja do znanja da je tu.

„Danas ste drugačiji“, zaključio je.

„Možda,“ istu rečenicu joj je uputio i Flobjan u bistrrou.

„Ne“, rekao je prigušeno. „Sigurno.“

Osetila je kako joj se telo blago zateže. Ne od straha. Od prepoznavanja.

A onda, u tom trenutku, bez poziva, bez namere — prošla joj je misao. Vrt. Miris mokre zemlje. Flobjan. Nestala je brzo. Ali ne potpuno.

On je to osetio. Ne misao. Pomak.

„Niste sami u toj promeni", rekao je.

Sofi–Beti se okrenula. Pogledala ga je direktno, ovog puta bez sloja.

„Nikad nismo", rekla je.

To ga je zadržalo. Nije bio odgovor koji je očekivao.

Prišao je korak bliže. Sada su bili preblizu da bi se ignorisalo. Ali ne dovoljno da se pređe granica.

„I?" pitao je tiše.

Sofi–Beti je uzela jastuk, vratila ga na mesto i završila posao.

Ali ne da zatvori prostor. Nego da ga ostavi otvorenim.

Krenula je ka vratima. Nije žurila.

„Vidimo se", rekao je.

Ovog puta bez sigurnosti.

„Da", rekla je i izašla.

Ulazak

Flobjan tog dana nije rekao ništa posebno. Sve je bilo isto — i način na koji je slagao cveće u vazi u hodniku, i kako je sklanjao list koji ne pripada, i kako je stajao malo po strani kada prolazi neko od gostiju.

Samo je radio sporije. I ta sporost nije bila umor. Bila je pažnja.

Sofi–Beti je to primetila tek kada je već prošla pored njega. Kao blagi otpor u vazduhu, nešto što je tražilo da se primeti, ali ne i da se razume.

„Treba li ti pomoć?" pitao je, ne gledajući je direktno.

„Ne.“

Zastala je ipak.

„Zašto?“

Slegnuo je ramenima.

„Ne znam.“

Nastavila je dalje.

Ali sada je znala: on je tu.

Ne kao deo radnog prostora. Nego kao neko ko prati.

U hodniku na trećem spratu kolica su bila ostavljena uz zid. Na njima složeni peškiri, uredno, gotovo previše uredno.

Uzela je jedan i krenula ka sobi 614.

Vrata su bila poluotvorena. Zastala je.

I tada ga ugledala.

Profesor, znala je to iz titule na spisu rasporeda gostiju.

Stajao je unutra, očigledno već neko vreme tu. Bez potrebe da bilo šta objašnjava. Osećala je miris tamne čokolade, skupog duvana i nečeg zemljanog, dubokog, što joj je golicalo nozdrve, budeći davno uspavana čula. Njegovo zračenje je ispunjavalo sobu, gotovo opipljivo, kao gusta tama koja upija svetlost. Sofi-Beti je osetila kako joj se koža blago ježi, ne od hladnoće, već od te, još neimenovane, bliskosti.

Njene oči su klizile po njegovom telu – visok, vitak, odeven u tkaninu koja je padala bez nabora, kao druga koža. Ruke su mu bile opuštene, ali teške, prikovane za bokove. U njegovim očima, dok ju je gledao, nije bilo iznenađenja, samo duboko prepoznavanje. Kao da je dugo čekao. Nju. Baš takvu.

„Donosim peškire“, rekla je.

„Vidim.“

Prišla je i spustila ih na sto. Zatim ga je pogledala pravo.

„Ko ste Vi?“

Pitanje nije bilo radoznalo. Bilo je precizno i sa nekakvom bliskom drskošću. Više kao izron iz dubine, kao želja da se to ime, izgovoreno, urezuje u prazninu pretvara u blizinu.

On je to prepoznao.

Blago se uspravio, ulazeći u ulogu koju poznaje.

Njegovo telo se izdužilo, postalo još više prisutno, kao da je sam vazduh reagovao na njegovu volju. Osetila je kako joj se dah ubrzava, tanak, jedva primetan.

„Profesor Julien Armand Delacroix“, rekao je mirno. „Istorija umetnosti antičkog doba. Univerzitet u Lionu.“

Nije zvučalo kao predstavljanje. Više kao konstatacija.

„Drago mi je“, rekla je.

Nije zvučalo kao fraza.

„A ja znam ko ste Vi zapravo.“

Nije reagovala. Niti izgovorila da oseća kako I on ana neki neobjašnjiv način zna ko je on.

„Da li?“ pitala je.

„Da.“

Kratka pauza.

„Ali ne brinite. Ne zanima me ono što ste bili.“

Sada ga je gledala drugačije.

„A šta vas zanima?“

Prišao je korak bliže.

„Ono što jeste.“

Tišina se zadržala između njih, ali nije bila prazna.

Negde u hodniku prošla su kolica sa cvetnim aražmanima za sobe. Kratak zvuk, zatim tišina.

Flobjan. Nije ga videla. Ali je znala.

Profesor je to takođe osetio.

„Vidimo se“, rekao je.

Ovog puta mirnije. Kao nastavak.

Kada je izašao, raspored stvari je ostao isti.

Ali ne i unutrašnji red u njoj.

Zadržala se još trenutak. Zatim uzela jedan peškir i preklopila ga ponovo. Nije bilo potrebe. Ali je to uradila.

Kada je izašla u hodnik, Flobjan je bio na kraju, pored prozora. Okrenut ka spolja, ali ne dovoljno da ne vidi.

Zatim se okrenuo ka njoj i prodorno je pogledao. Nije pitao ništa. Posmatrao ju je dugo. I to je bilo prvi put.

Prisustvo

Madam Tanja, domaćica hotela, nije ulazila u sobe često. Nije bilo potrebe.

Hodala je sporije poslednjih godina. Levo koleno ju je bolelo pri promeni vremena, pa se na stepenicama oslanjala na gelender diskretnije nego što bi iko primetio. Ali niko u hotelu zbog toga nije mislio da je slabija.

Dovoljno je bilo da prođe hodnikom i da se prostor sam dovede u red. Njeno prisustvo nije tražilo reči, ali je bilo precizno — kao linija koja razdvaja ono što jeste od onoga što treba da bude. Tog jutra zastala je na trećem spratu. Ne zbog rasporedu posla za taj dan. Zbog nečega što nije bilo u njemu.

Sofi–Beti je izlazila iz sobe kada ju je ugledala. Pokret joj je bio tačan, kolica uredna, sve na mestu. Ipak — nešto nije bilo isto.

„Mademoiselle.“

Nije bilo oštro. Ali je bilo dovoljno.

Sofi–Beti se zaustavila.

„Madam.“

Kratka pauza.

Dovoljna da se vidi sve što nije izrečeno.

Madam ju je posmatrala bez žurbe. Ne kao nadređena. Kao neko ko meri stabilnost.

„Kako ide?“

„Dobro.“

„Previše dobro?“

To nije bilo pitanje.

Sofi–Beti je nije trepnula. Madam je uvek mirisala na puder, kiselu kafu i skupe cigarete koje više nije pušila.

„Onako kako treba.“

Madam je klimnula.

Polako. Kao da beleži.

„Gosti?“

„Dolaze i odlaze.“

„I ostavljaju nešto za sobom?“

„Uvek više nego što misle.“

Nije bilo osmeha. Ali je u vazduhu ostala blaga senka razumevanja.

Madam je napravila korak bliže. Ne mnogo — tek toliko da stanje između njih postane prisnije.

„Pazite, madmazel.“ Glas joj je bio tih.

„Postoje stvari koje se u hotelu ne zadržavaju.“

Kratka pauza.

„I one koje ne smeju da ostanu.“

Sofi-Beti nije spustila pogled. Setila se jednog trenutka kada je kroz otškrinuta vrata videla Madam kako sedi raširenih kolena, bez potrebe da izgeda elegantno i strogo.

Imala je blago umorno držanje žene koja predugo nosi isti hotel na leđima.

„Znam razliku.“

Madam ju je posmatrala još trenutak. Proveravajući. Ne odgovor. Nju. Zatim se okrenula.

„Dobro.“

To je značilo: za sada.

Prošla je hodnikom i nestala bez zvuka, kao da nikada nije ni bila tu.

Sofi–Beti je ostala na mestu još sekund duže nego što je trebalo.

Ne zbog Madam. Zbog rečenice. Nešto u njoj ju je već pomeralo iznutra. Žena koja je preživela hotel, Tanja, imala je upozorenja koja mogu postati mnogo strašnija.

Krenula je dalje. Na kraju hodnika, kod prozora, Flobjan je slagao cveće u visokoj vazi. Pokreti su mu bili sporiji nego inače, pažljiviji, činilo se svaku stabljiku postavlja prvi put.

Nije je pogledao odmah. Ali je znao da je tu.

„Madam je danas na spratu“, rekao je, kao usput.

„Videla sam. Verovatno se vraća sa recepcije. Svako jutro pije istu lošu kafu iz automata. Tvrdi je da joj dobra kafa razmekša koncentraciju.“

„Ne dolazi bez razloga. Pogotovo ako je sada koncentrisana.“

„Niko ne dolazi bez razloga.“

Sada ju je pogledao. Kratko. Direktno. I zadržao.

„Ne svi iz istog razloga“, rekao je.

Sofi–Beti je stajala mirno. Osećala je kako se nešto oko nje zatvara — ne kao zamka, nego kao okvir. Hotel više nije bio samo prostor, mesto, atmosfera... Postajao je nešto drugo. I ona je sada bila u njemu.

Ne na mestu koje joj je dato. Na mestu koje počinje da zauzima sa svih strana. Vrlo čudan i još nedefinisan osećaj, neke opasne topline koja vuče u nepoznate daljine.

Flobjan je spustio poslednji cvet.

„Treba li ti nešto?“

Upitao je isto kao i ranije. Ali sada to više nije bilo isto pitanje. Ovog puta nije zvučalo kao pomoć.

Sofi–Beti ga je pogledala. Na trenutak..

„Ne.“

Krenula je dalje.

Nežno, gotovo nečujno, ne želeći da naruši tišinu koja je pulsirala između njih.

Ovog puta nije prošla pored njega kao ranije, već je prošla kroz njega. Ne dotičući ga, ali osetivši vrelinu njegovog tela na svojoj koži, nevidljiv, ali opipljiv zid. Nije bilo reči, samo razmena tišine i temperature. Ali ostavljajući trag mirisa svoje kože na njemu i u njemu! Kao obećanje koje se šapuće, a ne izgovara.

Stan

Vratila se u stan bez žurbe. Veče joj nije dolazi spolja, nego iznutra. Grad je već bio u onom tihom prelazu kada svetla počinju da se pale, ali još ne preuzimaju sve. Ulica je mirisala na toplo kamenje i vino koje se razlilo po stolovima, na razgovore koji ostaju napola izgovoreni.

Zatvorila je vrata za sobom i naslonila se na njih, tek na trenutak. U stanu je bilo isto kao jutros. A opet — ne sasvim isto. U njoj je titralo i treperilo. Prijatni žmarci. Malo slasti na jeziku. Blago, jedva svesno osećanje sopstvenog međunožja.

Nije to bio zaboravljeni eho dodira, već vibracija koja se budila iznutra, iz samih njenih kostiju. Kao tiha, uspavana melodija koja je tek počinjala da pronalazi svoj ritam.

Skinula je cipele. Nije ih poravnala. Nije imala potrebu.

Haljina je kliznula niz telo sporije nego što je očekivala, ne samo tkanina, već i koža ispod nje, koja je zadržavala toplinu, težinu, tragove nečega što je upravo počelo. Svaki milimetar njenog bića upijao je taj dan, ne da ga sačuva, već da ga transformiše. Nije palila svetlo odmah. Sumrak je bio dovoljan, mek, kao sloj koji ne razdvaja nego povezuje.

Prišla je prozoru. Marsej je disao ispod nje, tiho i bučno istovremeno, bez potrebe da se dokazuje. Ljudi su prolazili, neko se nasmejao, neko zastao. Sve je bilo na svom mestu, ali ne ukočeno — svet se lagano pomera, neprimetno, ali stalno. Lelujavo.

Naslonila je dlan na staklo.

I tada su se pojavili.

Ne kao slike.

Kao osećaj.

Flobjan — u načinu na koji je gledao, bez žurbe, gotovo joj dajući mesto da bude tu, bez pitanja. Njegove mišićave ruke, sigurne, navikle na biljke, na rast koji se ne forsira nego prati, oblikuje, meko aranžira.

Profesor — u rečenici koja nije prestajala da traje. U sigurnom pogledu. U blizini koja nije bila nametnuta, ali je privlačila. Proseda brada, sitne borice oko očiju. Tuga u pogledu, pomešana sa znatiželjom.

Nisu se sudarali u njoj.

Bila je iznenađena.

Veoma.

Nije bila svesna da u njoj postoje razni povetarci, vetrovi, možda i oluje.

Ostajali su odvojeni, ali prisutni, kao dva različita pravca vetra koji ne ruše jedan drugi, nego menjaju način na koji stojiš. Okrećeš se prema njima, prilagođavaš.

Sela je na ivicu kreveta. Posteljina je bila ista, satenska, poznata, ali sada je drugačije primala njeno telo. Nešto u njoj se opustilo — ne iz umora, nego iz prihvatanja.

Nije pokušavala da odluči. Nije razdvajala. Pustila je da oba osećaja ostanu.

Toplina jednog.

Napetost drugog.

I negde između — ona.

Sofi.

Beti.

Ruka joj je nesvesno prešla preko vrata, mesta gde se dodir zadržava i kada ga nema. Zatvorila je oči na trenutak, ne da bi se setila, nego da bi osetila jasnije.

Nije bilo samopreispitivanja.

Prvi put.

Nije joj bilo potrebno da razume.

Dovoljno je bilo da postoji.

Ležala je tako, u polusvetlu koje nije tražilo oblik, i slušala kako se sve u njoj smiruje — ne tako što nestaje, nego tako što nalazi svoje mesto.

Negde između dva pogleda.

Između dve moguće priče.

Između dva imena.

I prvi put joj se učinilo da to nije rascep.

Nego mogućnost u kojoj može da se diše slobodno.

2. deo

Madam

Jutro u hotelu nije počelo drugačije. Sofi–Beti je to osetila već na prvom koraku u hodniku. Ne kao misao. Kao blago zatezanje, i činilo se da vazduh zna više nego ljudi koji kroz njega prolaze.

Flobjan je bio u vrtu. Saginjao se nad žardinjerom, ali nije radio ništa konkretno. Prstima je razdvajao listove, više nego što je bilo potrebno. Vrtlar Olivije se brzo udaljio, što se obično nije dešavalo.

„Dobro jutro“, rekla je.

Podigao je pogled. Zadržao ga trenutak duže nego ranije.

„Jeste“, rekao je.

Nije odgovorio na pozdrav. Samo je potvrdio jutro.

Prišla je bliže, ne sasvim svesno. Razmak između njih bio je manji nego prethodnih dana, ali niko ga nije merio.

„Treba li ti nešto?“ pitao je.

Isto pitanje.

Ali sada nije bilo isto.

Pogledala ga je. Mogla je da kaže ne. Mogla je da produži. Nije.

„Ne znam“, rekla je iskreno.

To ga je nasmejalo. Tiho. Kao da je to čekao.

„To je već nešto.“

Ruka mu je ostala na ivici žardinjere. Nije je sklonio. Nije joj ni prišao. Prostor između njih nije tražio rešenje.

Bio je dovoljan.

Sofi–Beti je na trenutak spustila pogled na njegove prste. Zemlja pod noktima. Sitne ogrebotine. Tragovi nečega što se radi rukama, a ne objašnjava.

U jednom kratkom, gotovo nevidljivom pokretu, pomerila je list koji je zaklanjao cvet. Njegova ruka se pomerila u istom trenutku.

Dodir.

Jedva.

Dovoljno da se primeti. Nisu ga ponovili. Nisu ga povukli. Samo su nastavili.

„Madam Vas traži!“

Glas je došao iza njih. Nisu se okrenuli odmah. Tek posle trenutka blage začaranosti.

Madam Tanja je stajala na ulazu u vrt. Mirna, uspravna, kao da je tu oduvek. Karijatida! Imala je široke bokove žene koja je nekada bila veoma lepa i nikada sasvim prestala to da bude.

Nije gledala direktno ni jedno od njih. A ipak — videla je sve.

„Mademoiselle.“

Sofi–Beti je napravila korak unazad. Ne naglo.

„Madam.“

Flobjan je već bio okrenut ka biljkama. Činilo se da za njega razgovor nije ni postojao.

Madam je sačekala da Sofi–Beti priđe.

„Soba 614“, rekla je tiho.

Kratka pauza.

„Gost je produžio boravak.“

To je bila informacija.

Ali ne samo to.

Sofi–Beti je klimnula.

„Razumem.“

Madam ju je pogledala.

Dovoljno dugo.

„Da li?“

Nije bilo potrebe da odgovori.

Odgovor je već bio u načinu na koji stoji.

Madam je blago spustila pogled na njene ruke. Zatim ga vratila.

„Dobro.“

To je značilo: videćemo.

Okrenula se i otišla, bez dodatne reči. A znali su oboje da će uskoro kada misli da je niko ne vidi, kratko protrljati koleno pre nego što nastavi.

Sofi–Beti je ostala trenutak na mestu.

Flobjan je i dalje bio pored žardinjere. Njegove ruke su bile duboko u zemlji, a na noktima mu se zadržavao trag vlage i humusa. Podigao je pogled. Prodorno. Tražeći potvrdu nečeg što je znao. Nije umeo da sakrije kada nešto oseća. Osetila je kako joj se puls ubrzava. Nije to bio strah, već prepoznavanje nečeg što je ležalo duboko zapreteno u njoj.

Ali sada više nije radio ništa. Pogledao ju je. Prodorno. Bez zadržke.

„On?“

Nije rekao ime. Nije morao.

Flobjanov pogled je skliznuo niz njeno telo, zadržavajući se na oblinama koje je uniforma tek delimično skrivala. Nije to bio drzak, već izazivan pogled. Nije ga izbegla. Nije ga ni potvrdila. Samo je stajala tu, svesna svakog milimetra svoje kože, svakog mišića koji je reagovao. Osetila je kako joj se krv zagreva.

Sofi–Beti je nije skrenula pogled. Nije ga izbegla. Nije ga ni potvrdila.

„Gost.“

To je bilo dovoljno.

Flobjan je klimnuo. Ne kao odgovor. Kao odluku da ne pita dalje.

To ju je dotaklo više nego pitanje. Čak pomalo tužno žacnulo.

Krenula je ka hodniku. Ovog puta bez zadržavanja.

Ali sada je znala: ništa više nije odvojeno. Ni vrt. Ni hodnik. Ni soba 614.

Sve je počelo da se prepliće.

I ona je bila u sredini.

Pomak

Tog dana Flobjan nije čekao da je sretne slučajno.

Sofi–Beti je to shvatila tek kada je već bila u hodniku, između dva sprata, sa kolicima koja su lagano škrgutala preko tepiha. Podigla je pogled i videla ga kako joj ide u susret, bez uobičajenog zadržavanja, bez okretanja ka biljkama ili prozorima. Hodao je pravo, sa odlukom da ne skreće.

„Mademoiselle“, rekao je, i u tom obraćanju bilo je nečeg drugačijeg — ne lakšeg, nego neka rešenost i napetost.

Zastala je.

„Flobjan.“ Rekla je spuštenog pogleda.

Nije ga pitala šta treba. Ovog puta je znala da nije posao.

Prišao je bliže nego ranije, ali ne naglo. Njegov korak je uvek imao meru, ali sada ta mera nije bila zaštita, nego odluka.

„Imam nešto za tebe“, rekao je i izvadio mali snop iz džepa radne kecelje.

Nije bio buket.

Tri stabljike, povezane tankom trakom, uzete iz nečega što je tek poraslo, a ne napravljene za priliku. Jedan beli cvet, otvoren tek koliko treba. Jedan tamniji, gotovo zatvoren. I treći, zelen, između.

Pružio joj ih je bez ceremonije. Sofi–Beti ih je uzela. Dodir je trajao duže nego što bi trebalo da traje razmena. Nije povukla ruku odmah. Nije ni on.

„Zašto?“ pitala je, tiše nego što je mislila.

Slegnuo je ramenima. Ali u tom pokretu, u opuštenosti njegovog snažnog tela, Sofi–Beti je osetila odgovor, pre reči. Osetila je nepatvorenu, instinktivnu istinu.

Njegov pogled se zaustavio na njenim usnama, a zatim se vratio cveću.

„Zato što su se, jutros, sami izdvojili. Nisu me pitali da li želim da ih vidim. Samo su bili tu. I znali su da su za tebe.“

Glas mu je bio dubok, hrapav, izgledalo je da dolazi iz same zemlje. Nije to bio odgovor. Bilo je to priznanje. Priznanje nečeg što je video, ne umom, već kožom, telom. Kao da su ti cvetovi bili deo nje, izdvojeni i ponuđeni. Već utisnuti.

U njegovim rečima nije bilo romantike, samo duboko, gotovo prirodno prepoznavanje. Flobjan je video nešto u njoj što je i sama tek počinjala da razume.

Pogledala je cvetove. Nisu bili savršeni. Nisu ni pokušavali to da budu. U njima je bilo nečeg bez greške, izabrani su lako, ali ne slučajno. Osetila je kako joj se prsti nesvesno

skupljaju oko stabljika, upijajući hladnoću rose i životnu snagu. Biljke su joj, kroz taj dodir, tiho govorile da postoji nešto izvan hotela, izvan soba, izvan imena. Nešto što raste po sopstvenim pravilima.

„Lepi su“, rekla je.

„Znam“, odgovorio je, i prvi put u tom „znam“ nije bilo sigurnosti nego priznanja da mu je stalo do toga kako će ona to primiti. Zadržali su se tako još trenutak, u hodniku koji je i dalje radio svoj posao oko njih, ali sada tiše, ne želeći da ih prekine.

Negde iza njih su prošla kolica. Nečiji glas. Vrata koja se zatvaraju.

Sofi–Beti je spustila cvetove na kolica, pažljivo. Tražila im je mesto.

„Madam Tanja je danas posebno pažljiva“, rekao je Flobjan, gledajući u njih, ne u nju.

„Jeste.“

„I soba 614.“

Nije to rekao kao pitanje. Sofi–Beti je podigla pogled. Ovog puta ga nije izbegla.

„Sobe su sobe.“

Blago se nasmejao.

„Ne sve.“

U toj rečenici nije bilo izazova. Zatim je napravio mali korak unazad, kao da joj vraća mesto koji je malo pre uzeo.

„Večeras“, rekao je, kao usput, „ima jedno mesto gde odlazim kad želim da čujem kako stvari zaista zvuče.“

Pogledao ju je sada direktno.

„Ako želiš.“

Nije dodao ništa. Nije objašnjavao. Nije insistirao. Poziv je ostao između njih, otvoren, bez ivica.

Sofi–Beti je na trenutak spustila pogled na cvetove. Zatim ga je podigla.

„Gde?“

To ga je iznenadilo. Ne što je pristala. Nego što je pitala odmah.

„Nije daleko“, rekao je. „Mala terasa, iznad luke. Muzika, ali ne glasna. Ljudi koji ne pričaju previše.“

Klimnula je.

„Dobro.“

Jedna reč. Ali ovog puta nije bila neutralna.

Flobjan je zadržao pogled još trenutak, poput želje da zapamti nešto što se već menja.

Sofi–Beti je ostala sama u hodniku.

Ruke su joj još uvek bile oko stabljika. Osetila je kako se nešto u njoj pomera, ali ne naglo. Kao kada voda pronađe novi put, bez buke.

Uzela je kolica i krenula dalje.

Cvetovi su se blago njihali pri svakom koraku. Nije ih ispravljala. Nije ih ni sklanjala. Nosila ih je sa sobom.

Kao nešto što nije planirala. A ipak je prihvatila.

Zadržavanje

Vrata su bila zatvorena. Ovog puta.

Sofi–Beti je zastala samo na trenutak, dovoljno da oseti razliku. Spustila je ruku na kvaku i otvorila.

Zavesa je bila navučena do pola. Svetlo nije ulazilo ravno, nego se lomilo preko poda i zidova.

On je stajao pored prozora. Okrenuo se tek kada je zatvorila vrata za sobom. Pažljivo, gotovo nečujno.

„Madmazel.“

Glas mu je bio dublji nego ranije.

„Msje.“

Prislonila je kolica uz zid. Pokret spor, ali ne neodlučan.

Okrenuo se. Pogledao je. Dugo. Bez pokušaja da sakrije bilo šta.

„Sophie de Montreuil“, rekao je.

Ime je palo između njih sa težinom razotkrivanja.

„Dolazio sam kod vašeg oca.“

Pogledala ga je zbunjeno.

„Kad?”

„Davno.”

„Ne sećam vas se.”

„Bili ste pametni devojčurak.”

Tu je trebalo da se razgovor završi. Ali nije.

„Mrzeli ste kada odrasli dugo sede za stolom”, rekao je mirno. „Odlazili ste u hodnik i crtali planove hotela.”

Sofi je osetila kako joj se stomak steže. Ne zbog rečenice. Nego zbog osećaja da je neko sačuvao deo njenog života kog se sama više nije jasno sećala.

„Jednom ste mi rekli nešto zbog čega sam vas godinama pominjao.”

„Šta?”

„Kad porastem, imaću više života.”

Tišina.

„To ime ovde ne postoji”, rekla je.

Nije bilo odbrane u toj rečenici. Samo granica.

Napravio je korak bliže. Nije je dodirnuo. Samo je ostao tu, u prostoru koji više nije bio neutralan.

„Postoji”, rekao je. „Ovde.”

„Žilijen Delakroa. Predajem u Lionu.”

„Drago mi je.” Nije zvučalo kao fraza.

„Znam ko ste Vi.”

To ga je zadržalo.

„Šta znate?”

„Dovoljno.”

Kratka tišina. Ovog puta ne kao pauza. Kao prelaz.

Njegova ruka se podigla i pronašla njeno lice — ne da proveriti, nego da potvrdi nešto što je već znao. Prsti su joj prešli preko obraza, duž linije vilice, zastali na vratu.

Nije se povukla.

Privukao ju je polako, bez žurbe čoveka koji ne mora da se dokazuje. Njegova usta su pronašla njena — prvo gornju usnu, kao da je čita, zatim dublje, sa onom vrstom strpljenja koje je gore od naglosti jer ne ostavlja mogućnost da se ne uzvрати.

Sofi–Beti je osetila kako joj se telo predaje pre nego što je glava stigla da odluči. Ruke su joj se našle na njegovim leđima, na toplini košulje, na napetosti mišića ispod. Nije ga privlačila bliže. Nije ni mogla — već nije bilo prostora između njih.

Mirisao je na duvan i stare knjige i nešto što nije imalo ime a što je telo prepoznalo kao opasnost i kao dom istovremeno.

Kada ju je pomerio prema krevetu, nije bilo pregovora. Nije bilo ni teatralnosti. Samo prirodni redosled stvari koje su čekale predugo.

Bila je naga pre nego što je shvatila kada se to desilo. Nije to bila brzina. Bila je to neophodnost — kao kad se skinete od vrućine, bez razmišljanja, jer telo zna šta mu treba.

Žilijen je gledao u nju trenutak, pre nego što ju je dodirnuo ponovo. Nije to bio pogled procene. Bio je pogled čoveka koji želi da zapamti.

Ono što je usledilo nije imalo veze sa hotelom, sa sobom, sa pravilima koja se ne izgovaraju.

Imalo je veze samo sa telima koja su konačno prestala da se prave da ne znaju šta žele.

On je bio strpljiv na način koji je delovao gotovo okrutno — svestan svakog njenog pokreta, svakog udaha, svake granice do koje ju je vodio pre nego što bi je prekoračio.

Kada je najzad dozvolio da sve kulminira, Sofi–Beti je imala osećaj da se nešto u njoj razbilo — ne na loš način. Na način na koji se razbija brava koja je predugo bila zaključana.

Posle je ležala uz njega, disanje još uvek neujednačeno, svetlost ista, soba ista.

On joj je prešao rukom niz kičmu, jednom, bez reči.

Taj pokret je bio nežniji od svega prethodnog.

I upravo zato je ostao.

— —

Kasnije, dok se oblačila, rekao je:

„Videćemo se opet.”

I dalje na „Vi”. Kao da ništa nije promenjeno. A sve jeste.

Sofi–Beti je zastala na vratima.

„Da”, rekla je. „Prijali ste mi.”

Izašla je.

Hodnik je bio isti. Hotel isti. Dan isti.

Samo je ona sada znala nešto što ranije nije. Ne o njemu. O sebi.

Unutra

Vratila se u stan sporije nego inače, ali ne zato što je bila umorna. Koraci su joj imali meru koju ranije nije primećivala, telo je znalo kuda ide i bez žurbe stiže mirno tamo gde treba. Grad je već bio u večernjem svetlu, mek, razliven, sa zvucima koji se ne sudaraju nego prelaze jedan u drugi. Ušla je, zatvorila vrata i ostala naslonjena na njih nekoliko

sekundi, ne zato da se sabere, nego da oseti gde se završava ono što se dogodilo, a gde počinje ono što nadolazi.

U stanu je bilo isto. Krevet, prozor, tišina. A opet — sve je imalo drugačiju težinu, kao da se sve pomerilo za nijansu i sada traži novi položaj. Zrela ravnoteža među stvarima. Skinula je jaknu, ostavila je preko stolice, bez onog automatskog poravnanja koje je uvek radila. Prsti su joj još uvek pamtili dodir, ali ne kao sliku, nego kao temperaturu koja ne nestaje odmah.

Prišla je prozoru i otvorila ga. Vazduh je ušao sporije nego što je očekivala, nosio je miris večeri, vina, nečijih reči koje se gube niz ulicu. Naslonila je čelo na okvir i zatvorila oči, ne da bi se setila, nego da bi pustila da se ono u njoj smiri i dođe na svoje mesto koje mu pripada.

Nije bilo pitanja. Nije bilo potrebe da razume šta se dogodilo, niti da mu daje ime. Znala je samo da nije isto kao pre, i da to nije nešto što treba da se ispravi. Nije osećala krivicu. Nije osećala ni trijumf. Samo jednu mirnu, postojanu svesnost da je ušla u nešto što neće nestati samo zato što je dan prošao.

Nije bilo pitanja. Nije bilo potrebe da razume šta se dogodilo, niti da mu daje ime. Znala je samo da nije isto kao pre, i da to nije nešto što treba da se ispravi.

Znala je: jedno je mesto koje se zatvara kada u njega uđeš.

Drugo — ono koje se otvara i kada iz njega izađeš.

Ruka joj je nesvesno prešla preko vrata, preko mesta gde se dodir zadržava i kada ga nema. Zadržala je prste tu, kratko. Telo je znalo. Telo je bilo sigurnije od misli.

Sela je na ivicu kreveta. Posteljina se blago zategla pod njom, ista ona satenska površina od jutra, ali sada drugačija. Nije legla odmah. Ostala je tako, uspravno, sa rukama na kolenima, ne gledajući ni u ništa posebno.

I tada je, prvi put, jasno pomislila:

Sofi.

Zatim, gotovo bez glasa:

Beti.

Nije ih razdvojila. Nije pokušala da odluči koja je bliža. Obe su bile tu, ali ne kao suprotnosti, nego kao dva sloja koji se ne poništavaju. Osetila je kako se to u njoj slaže, bez napora, bez potrebe da bira.

Legla je tek tada, polako, bez naglog pokreta, ne želeći da prekine ono što se u njoj već smestilo. Svetlo je ostavila prigušeno. Nije želela jasnoću. Dovoljno je bilo da vidi obrise.

Negde pred san, bez napora, bez prizivanja, pojavila se još jedna misao.

Flobjan koji zaklanja oči od sunca. I gleda je.

Nije se zadržala. Ali nije ni nestala. Samo je ostala tu, tiho, kao nešto što tek treba da dobije oblik.

Sofi–Beti je zatvorila oči.

I prvi put nije pokušala da razdvoji ono što oseća.

Posledica

Sledećeg dana hotel je radio kao i uvek, ali Sofi–Beti je već na prvom koraku znala da ništa neće biti isto. Ne zato što se nešto promenilo spolja, nego zato što je ona drugačije stajala u prostoru. Hodnik je bio isti, tepih je gutao korake, vrata su se otvarala i zatvarala u istom ritmu, ali između svega toga postojala je nova linija, u začetku, jedva vidljiva, ali koju je sada jasno osećala.

Sofi-Beti se spuštala liftom, misli su joj bile bistre, bez obzira na njenu promenjenu privatnost. Koraci su joj bili teži, ali sigurniji.

Kada je prolazila pored recepcije, čula je podignute glasove, ne svađu, već oštru, napetu raspravu. Stari recepcionar, Žak, obično miran i staložen kao stena, besno je gestikulirao prema mlađoj kolegini, Kler, čije su se usne tresle.

„Ne, madmazel Kler! To je gospodin De La Mor, broj 312! I oduvek je pio dupli espresso sa mlekom od badema! Nije menjao naviku trideset godina!“

Žakov glas je zvučao kao stari, hrskavi papir.

Kler je držala tablet, prsti su joj nervozno klizili po ekranu. „Ali, msje Žak, u sistemu piše... crni čaj sa limunom. Već dve nedelje. I broj sobe je 405. Sistem ne greši.“

Sofi-Beti se ukočila. Nije se morala ni da se okrene. Osetila je kako joj se puls ubrzava, to prepoznavanje je bilo bolno. Sistem ne greši. Ali se menja. Prsti su joj se nesvesno uhvatili za hladnu, glatku površinu kolica. Soba 312. Dupli espresso. Znala je. Znala je to **staru** verziju. Ali znala je i da se u sistemu, juče ujutru, to promenilo. Nije bilo greške. Bila je promena. Nova verzija. I svi su je prihvatili. Ona sama ju je prihvatila, nesvesno, donoseći čaj gospodinu u sobu 405.

Žakov obraz je pulsirao. Kler je bila na ivici suza.

Sofi-Beti je osetila gorak ukus u ustima.

Žak je bio poslednji čuvar, poslednji branilac stare istine.

„Šta se dešava, gospodin Žak?“ pitala je, a njen glas je iznenadila sopstvenu smirenost.

Žak se okrenuo, pogled mu je bio umoran.

„Madmazel Sofi, Kler tvrdi da gospodin De La Mor pije čaj.“

Kler je, iskoristivši priliku, brže-bolje dodala: „Sistem to pokazuje, Mademoiselle Sofi. Zar ne?“

Sofi-Beti je pogledala Žaka. U njegovim očima je tinjao tračak nade, molbe. Nadao se da će ona potvrditi njegovu istinu, onu koju je pamtio decenijama.

Osetila je težinu tog pogleda na sebi, kao fizički teret. Da li je mogla da potvrdi staro, da ignoriše novo? Da se bori protiv sistema koji je već upio njenu sopstvenu promenljivost?

„Sistem je...“ počela je. Zastala je.

Osetila je kako joj se koža ježi, a reči su joj bile gorke u ustima.

„Sistem je uvek u pravu, gospodine Žak.“

Žakov pogled se ugasio. Kler je klimnula glavom, olakšano. Sofi-Beti je produžila dalje, ostavljajući iza sebe miris kafe i gorčine. Osećala je Žakov pogled na leđima, težak, optužujući. Znala je da je izabrala. I da taj izbor, iako se nikada neće upisati u sistem, ostaje. I da to, više nego bilo šta drugo, boli.

— —

Flobjan je bio u vrtu. Nije radio ništa posebno. Ali bio je nervozan, a tada previše zaliva biljke. Sve je bilo mokro. Držao je makaze u ruci, ali nije sekao. Čekao je pravi trenutak, a ne pravi oblik. Podigao je pogled čim je ušla. Nije ga skrenuo. To je bilo novo.

„Dobro jutro“, rekla je.

„Dobro“, odgovorio je, i u tom kratkom odgovoru bilo je više nego u rečenici.

Prišla mu je bliže nego ranije, ne razmišljajući o razmaku. Stala je tik uz žardinjeru, dovoljno blizu da oseti miris zemlje i biljaka, i nešto još — toplinu koja ne dolazi iz sunca.

„Danas ne radiš“, rekla je, gledajući makaze.

„Radim“, odgovorio je. „Samo ne žurim.“

Pogledala ga je.

„Zašto?“

Slegnuo je ramenima.

„Neke stvari se pokvare kad se požure.“

Nije rekao više. Ali je znao da će razumeti. Kada je govori o biljkama, zvučao je sigurnije nego kada govori o sebi.

Tišina između njih nije bila prazna. Nije tražila da se popuni. Stajala je tu, mirno, kao nešto što više ne mora da se objašnjava.

„Sofi-Beti je spustila ruku na ivicu žardinjere. Prsti su joj dotakli list. Flobjanova ruka je već bila tu. Nije ju sklonio. Njegovi prsti su bili topli i hrapavi od zemlje, a koža joj je upila tu toplotu, upijala je miris vlage i rasta. Dodir se desio bez namere, ali je trajao, produžavajući se kroz nevidljive niti koje su ih povezivale. Osetila je blago pulsiranje u venama na dlanu, gotovo kao odjek ritma koji je dolazio iz njega. Nije bio kratak. Nije bio ni slučajan. Zadržali su se tako, nekoliko sekundi duže nego što bi trebalo da traje bilo kakva neplanirana bliskost. Nije bilo potrebe da se povuku. Nije bilo potrebe ni da se približe. Bilo je sveobuhvatno. Dovoljno da se prostor oko njih, na trenutak, slegne u nešto samo njihovo.

Flobjan je prvi blago pomerio ruku, ali ne da prekine, nego da napravi mesto.

„Dođi večeras“, rekao je tiho.

Pogledala ga je.

„Gde?“

„Kod mene.“

Nije dodao ništa. Nije objašnjavao. Nije pravio okvir. Poziv je bio jednostavan, bez slojeva. To ju je iznenadilo. Ne sadržaj. Način.

Pogledala je njegove ruke, zatim njega. Nije videla napor. Nije videla potrebu da je ubedi. Samo prisutnost.

„Dobro“, rekla je.

Ovog puta bez pauze. Bez odlaganja.

Flobjan je klimnuo, kratko. Kao da je to već bilo odlučeno.

„Posle posla“, dodao je.

„Posle posla“, ponovila je.

Ostali su još trenutak tu, bez potrebe da nešto završe. Zatim se ona okrenula i krenula ka hodniku. Nije se osvrnula. Ali je znala da je gleda. Ne da proveriti. Nego da zapamti. Korak, telo, pokret, siluetu...

Sofi–Beti je prošla kroz hotel sigurnije nego ranije. Ne zato što zna više. Nego zato što više ne skriva ono što oseća. I prvi put joj se učinilo da ono što dolazi neće biti nastavak. Nego nešto drugo.

Sasvim drugačije. Ali podjednako stvarno.

Razmak

Stan nije bio daleko od hotela, ali put do njega trajao je duže nego što je trebalo. Ne zbog udaljenosti, nego zbog načina na koji su hodali — bez žurbe, bez potrebe da stignu. Grad je bio živ, ali ne nametljiv. Svetla su se palila jedno po jedno, kao neka aleja svetlosti koja polako otvara. Flobjan je išao pola koraka ispred, ali ne vodeći. Više prateći ritam koji je već bio između njih.

„Nije ništa posebno“, rekao je dok su se penjali uz usko stepenište.

„Dobro“, odgovorila je.

To joj je odgovaralo.

Otvorio je vrata bez zadržke. Stan je bio mali, ali otvoren. Jedna prostorija koja nije pokušavala da se podeli. Sto, kuhinja, prozor koji gleda na krovove, biljke na svakom mestu gde su mogle da stanu. Neke u saksijama, neke u čašama, neke jednostavno ostavljene da leže. Sa tavanice u gredama visili su osušeni buketi bilja. Na jednom stočiću kraj prozora, galerija začinskog bilja.

„Stvarno nije posebno“, dodao je.

Sofi–Beti je ušla i zastala.

„Jeste.“

Nije objasnila. Nije ni on tražio.

Skinula je jaknu i ostavila je preko stolice, isto kao kod sebe. Flobjan je otvorio prozor. Vazduh je ušao, zajedno sa zvukovima grada, ali prigušenim, filtriranim, umekšanim.

„Gladna?“ pitao je.

„Jesam.“

„Dobro.“

To „dobro“ nije bilo plan. Bilo je početak.

Počeo je da vadi stvari iz frižidera, bez reda koji bi imao smisla spolja, ali sa unutrašnjom logikom. Povrće, sir, nešto što je već bilo isečeno, boca vina. Miris sveže trave, vlažne zemlje i nečeg slatkog, pomešan sa mirisom vina i začina, ispunio je mali prostor. Sofi-Beti je osetila kako joj se nozdrve šire, upijajući tu opojnu mešavinu. Udisala je njega.

„Ne kuvam po receptu“, rekao je.

„Ni ja“, odgovorila je.

Nasmejali su se. Prvi put bez zadržke, zajedno.

Stajali su jedno pored drugog u maloj kuhinji, toliko blizu da je osećala toplotu njegovog tela, pulsiranje krvi u njegovim venama. Ruke su im se povremeno sudarale — nož, daska, čaša — i svaki put bi se između njih prolomio tihi, hrapavi smeh. Nije to bio samo zvuk, već izdah opuštenosti, priznanje nečega što je bilo staro, i novo, i deo nečega što su oduvek poznavali. Nije bilo ni stida, ni skrivanja. Samo sirova, ogoljena, prisutnost. I tiha želja, koja je treperila u vazduhu, obećavajući ono što je tek trebalo da se desi.

Sofi-Beti je osetila toplotu njegovog tela pored sebe, ne kao zid, već kao magnet, nevidljivu silu koja je nežno privlači. Stajali su jedno pored drugog u maloj kuhinji, mirisi začina i svežeg povrća su im ispunjavali nozdrve, mešajući se sa mirisom njegove kože i kose.

Ruke su im se povremeno sudarale — nož, daska, čaša — i svaki put bi se između njih prolomio tihi smeh.

Nije to bio samo zvuk, već izdah opuštenosti, priznanje nečega što je bilo staro, i novo, i deo nečega što su oduvek poznavali. Svaki dodir je bio sitni ples, nečujni razgovor koji se vodio između tela, ne reči.

„To nije za to“, rekla je, uzimajući mu nož iz ruke.

Nije to bio prekor, već tiha, gotovo milujuća korekcija. Prsti su im se dodirnuli, topli, meki. Osetila je miris njegovog znoja, zemlje i nečeg slatkog, kao sok. Duboko je udahнула.

„Znam“, odgovorio je.

Njegove oči su se na trenutak zaustavile na njenim usnama.

„Zašto ga onda koristiš?“

Nije to bilo pitanje, već šapat, koji traži dublji odgovor, nešto što bi se upisalo u taj dodir.

„Zato što mi je tu.“

Pogledala ga je. Njen pogled je bio težak, istražujući, tražeći pukotinu u njegovoj jednostavnosti.

„To nije razlog.“

„Jeste“, rekao je i slegnuo ramenima.

Osmeh mu je bio spor, topao, prepoznavajući.

„Dovoljan. Zato što je moj. Zato što je naš.“

Ponovo su se nasmejali. Sofi–Beti je počela da seče, sigurnije nego što je očekivala. Pokreti su joj bili precizni, ali opušteni. Kuvanje je tada postalo samo još jedan način da se bude tu.

Flobjan je sipao vino u dve čaše i pružio joj jednu. Dodir prstiju bio je kratak, ali topao.

„Za šta pijemo?“ pitala je.

Razmislio je.

„Za to da ništa ne pokvarimo.“

Nasmejala se.

„Kasno je za to.“

„Onda“, rekao je, „za to da ne popravljamo previše.“

Klimnula je. To joj se dopalo.

Seli su za sto, sa tanjirima koji nisu bili savršeni, ali su bili dovoljni. Hrana je bila jednostavna, ali živa, kao i sve u tom stanu.

„Ovde je drugačije“, rekla je.

„Od čega?“

Zastala je.

„Od svega.“

Nije morao da pita dalje. Znao je. Gledao ju je dok govori, ali ne kao ranije. Ne tražeći. Samo prisutan.

„Ovde ništa ne traži od tebe da budeš nešto“, rekao je.

Podigla je pogled.

„A ti?“

Slegnuo je ramenima.

„Ja sam tu.“

Nije znala šta da kaže.

Posle večere nisu odmah ustali. Čaše su ostale na stolu, polupune. Svetlo je bilo mekano, dovoljno da vidi, ali ne i da razjasni sve.

Sofi–Beti je ustala prva i prišla prozoru. Pogledala je napolje, ali nije tražila ništa konkretno.

Flobjan joj je prišao. Ne iza. Pored.

Nisu se gledali odmah. Stajali su tako, nekoliko trenutaka, bez potrebe da nešto započnu. Njegova ruka je pronašla njenu. Prirodno. Bez pitanja. Ovog puta nije bilo zadržke.

Okrenula se prema njemu. Blizu. Bez napetosti. Bez potrebe da se nešto desi. I upravo zato — desilo se.

Prvo joj je liznu gornju usnu! Poljubac koji je usledio nije bio nagao. Nije bio ni spor. Bio je tačan. Kao nešto što je već postojalo, samo nije bilo izgovoreno.

Sofi–Beti je zatvorila oči. Ne da bi pobegla. Nego da bi ostala.

Ruke su joj se našle na njegovim ramenima, lako, bez težine. Njegove su bile sigurnije, ali ne jače.

Nije bilo napetosti. Nije bilo potrebe za dokazivanjem. Samo jedno osećanje koje se širi.

Kasnije, kada su sedeli na ivici kreveta, bez potrebe da govore, Sofi–Beti je znala: ovo nije isto. Ne manje. Ne više. Drugačije.

I prvi put joj se učinilo da to može da postoji paralelno. Bez sudara. Bez potrebe da se jedno poništi zbog drugog.

Flobjan je naslonio čelo na njeno.

„Ostani“, rekao je tiho.

Nije to bio zahtev. Više kao mogućnost. Sofi–Beti ga je pogledala. Nije odgovorila odmah.

Ali nije ni otišla.

I to je bilo dovoljno.

3. deo

Blizina

Madam Tanja nije dolazila u vrt bez razloga. Tog jutra bila je već tamo kada je Sofi–Beti sišla niz stepenice. Stajala je pored žardinjere koju je Flobjan juče pomerio. Flobjan nije bio tu. To je Sofi–Beti primetila začuđeno odmah.

„Mademoiselle.“

Nije se okrenula. Nije ni morala. Sofi–Beti je prišla.

„Madam.“

Zastale su na razdaljini koja nije bila slučajna. Dovoljno blizu da se vidi, dovoljno daleko da se ne dodiruje.

Madam Tanja je pogledala biljku, pa tek onda nju.

„Dobro radite“, rekla je.

To nije bila pohvala.

Sofi–Beti je klimnula.

„Trudim se.“

Madam je blago pomerila list.

„Ne previše.“

Sofi–Beti je podigla pogled.

„Molim?“

„Trud“, rekla je madam, „privlači pažnju.“

Kratka pauza.

„A pažnja u hotelu nije uvek dobra.“

Tišina. Nije bila neprijatna. Ali nije bila ni neutralna. Sofi–Beti nije skrenula pogled.

„Ne radim ništa drugačije.“

Madam se blago nasmešila. Ne očima.

„Upravo to jeste drugačije.“

To ju je uznemirilo. Ne kao opomena. Kao činjenica.

Madam je sada podigla pogled i pogledala je direktno. Dovoljno dugo da se vidi sve što ne izgovara.

„Soba 614“, rekla je.

Nije bilo pitanja.

„U redu je“, odgovorila je Sofi–Beti.

„Jeste“, rekla je Madam.

Kratka pauza.

„Za sada.“

To „za sada“ ostalo je između njih. Nije ga trebalo tumačiti. Sofi–Beti nije skrenula pogled.

„Da li postoji problem?“

Madam je ju je posmatrala prodorno.

„Problem ne postoji dok se ne vidi.“

Tišina. Nošen vetrom prošao je miris zemlje. Negde su se zatvorila vrata.

„A kada se vidi?“ pitala je Sofi–Beti.

Madam je napravila mali korak bliže. Ne preteći.

„Tada je već kasno.“

Nisu se pomerile. Nisu ni morale. Madam Tanja je zatim spustila pogled na njene ruke. Kratko. Proveravajući nešto što se ne može sakriti.

„Vodite računa“, rekla je tiše.

„Ne o drugima.“

Pauza.

„O sebi.“

To je bilo novo.

Sofi–Beti je prvi put blago spustila pogled. Ne iz pokornosti. Iz razumevanja.

Kada ga je podigla, Madam se već okretala.

„Flobjan dolazi kasnije“, dodala je usput.

„I on voli da zaboravi gde mu je mesto.“

Nije zvučalo kao kritika. Više kao konstatacija.

Madam je izašla iz vrta bez zvuka. Kao da nikada nije ni bila tu.

Sofi–Beti je ostala još trenutak.

Pogledala je biljku koju je Madam dotakla. Ništa se nije promenilo. A ipak — nešto jeste. Ispravila je list. Ne zato što treba. Nego zato što je mogla.

Zatim se okrenula i krenula ka hodniku. Ovog puta sporije. Ne zbog nesigurnosti. Nego zato što je prvi put jasno osetila: hotel ne gleda.

Hotel pamti.

Ponuda

Sofi–Beti je tog jutra dobila poruku da dođe kod Madam u kancelariju. Bez objašnjenja. To je već bilo dovoljno.

Kucnula je.

„Uđite.“

Kancelarija je bila ista kao i uvek — uredna, zatvorena, bez viška. Mesto u kome ništa ne postoji slučajno.

Madam Tanja je sedela za stolom, sa rukama mirno položenim na fasciklu.

Podigla je pogled.

„Mademoiselle.“

„Madame.“

Nije je pozvala da sedne.

Sofi–Beti je ostala da stoji. Kratka pauza.

„Vi ne pripadate sobama“, rekla je Madam Tanja.

Mirno. Izgovarala je nešto što je već odlučeno.

Ali u njenom glasu, uglađenom i bez mane, Sofi–Beti je osetila hladni čelik, opasnost koja se nije razmetala, već se podrazumevala.

Sofi–Beti nije reagovala odmah. Osetila je kako joj se znoj skuplja na dlanovima, a srce lupa tiho, u ritmu koji je samo ona čula.

„Radim svoj posao.“

„Radite ga previše dobro.“

Glas Madam se blago izdužio, kao opomena, milujući reči koje su bile oštre kao žilet.

„A to nije uvek prednost.“

Sofi–Beti ju je posmatrala bez žurbe. Nije treptala. Tražila je pukotinu u njenoj ugladenosti, ali je nije nalazila. Samo led, glatki, neprobojni led.

„Ne razumem.“

Madam ju je posmatrala bez žurbe. Njene oči, tamne i bezizražajne, bez dna, bile su prikovane za Sofi-Betine usne, čekajući da iz njih progovori istina.

„Razumete. Više nego što mislite.“

I tu stala.

Zatim je otvorila fasciklu, bez potrebe da pogleda u nju. Slova na stranicama su već bila ispisana u njenoj glavi.

„Od danas radite sa mnom. Unapređeni ste.“

Kratka pauza.

„Kontrola sprata.“

To je promenilo sve.

„Nećete više ulaziti u sobe“, nastavila je.

Sada direktnije.

„Posebno ne u 614.“

Rečenica je bila jasna. Bez naglašavanja. Sofi–Beti je osetila pomak. Ne spolja. U sebi. Ali lice joj je ostalo mirno.

„Razumem.“

Madam je klimnula.

„Počinjete odmah.“

To je bilo sve.

Sofi–Beti se okrenula i izašla. Hodnik je bio isti. Kolica su prolazila. Vrata su se otvarala. Ali ona više nije bila deo tog kretanja.

Sišla je u vrt gotovo bez razmišljanja. Flobjan je bio tamo. Ovog puta nije radio ništa. Stajao je pored stola, kao da čeka nešto što još nije stiglo.

Video ju je odmah.

„Šta se desilo?“

Nije bilo uvoda.

Sofi–Beti je zastala ispred njega.

„Ne radim više gore.“

Tišina. Kratka. Ali jasna.

Flobjan je spustio pogled na njene ruke, pa opet u nju.

„Kako to misliš?“

„Kod Madam sam sada.“

Pauza.

„Kontrola.“

Razumeo je. Odmah. Nije pitao dalje. Nije morao. Nekoliko sekundi nije rekao ništa. To nije bilo kao ranije. Ovo je bilo novo.

„Dobro“, rekao je.

Ali nije zvučalo tako. Sofi–Beti je napravila mali pokret, činilo se da će proći pored njega. Nije prošla. Flobjan se nije pomerio. Nije joj stao na put. Ali se nije ni sklonio. Stajao je tu. Dovoljno blizu. Dovoljno jasno.

„Sačekaj“, rekao je.

Nije dodao ništa. Samo je ostao.

Sofi–Beti ga je pogledala.

„Moram da idem.“

„Znam.“

Tišina.

„Ali ne odmah.“

To nije bila naredba. Nije bila ni molba. Samo rečenica koja je ostala između njih.

Sofi–Beti nije napravila korak. Nije ni on. Stajali su tako, nekoliko sekundi duže nego što bi trebalo. Bez pokreta. Bez objašnjenja.

Flobjan je spustio pogled, pa ga opet podigao.

„Ne sviđa mi se to“, rekao je.

Prvi put direktno.

Sofi–Beti je zadržala mir.

„Ne mora.“

Pauza.

„Meni mora“, rekao je.

Zbolelo ju je više nego što je očekivala.

Približio se za nijansu. Ne mnogo. Ali dovoljno da se promeni vazduh. I energiju.

„Bićeš gore sa njom“, rekao je.

„Nećeš biti ovde.“ Sofi–Beti ga je gledala. Nije poricala. Nije objašnjavala.

„Biću tu gde jesam.“

Kratka tišina. Flobjan je klimnuo. Kao da prihvata nešto što ne može da promeni. Ali nije se pomerio. Još uvek ne.

„Dođi večeras“, rekao je.

Tiše.

„Posle posla.“

Sofi–Beti ga je gledala. Ovog puta duže.

„Doći ću.“

To je bilo jednostavno. Bez zadržke.

Flobjan se tada blago pomerio u stranu. Mišice su mu se zategle. Prostor se otvorio. Ali nešto između njih je ostalo.

Sofi-Beti je prošla pored njega. Njena ruka je, sasvim polako, prešla preko njegove. Ne slučajno, ne ni potpuno namerno, već kao produžetak neizgovorene želje. Osetila je

toplinu njegove kože, ritam njegovog pulsa pod svojim prstima. Dodir nije bio kratak, niti slučajan. Trajao je. Dovoljno dugo da joj se toplota ureže u dlan. Prvi put, njeno telo je prepoznalo put. Ili ga je biralo.

Nastavila je dalje. Nije se okrenula.

Ali je znala: nije je pustio kao ranije. Znala je da je taj dodir, tiho i neopozivo, promenio sve. I da se vraća. I da je on, sada, čeka.

Prelaz

Nije ga tražila. Ipak ga je našla. Ili je on našao nju.

Hodnik na šestom spratu bio je poluprazan, između dva talasa gostiju. Sofi–Beti je nosila fasciklu, ne kao zaštitu, nego kao znak mesta na koje je sada premeštena.

Videla ga je pre nego što je stigla da odluči hoće li stati.

Stajao je kraj prozora. Ne kao ranije. Ne čekajući.

Okrenuo se kada je osetio korak. Pogledao je. Zadržao pogled. Predugo.

„Mademoiselle.“

„Monsieur.“

Nije prišla odmah. Ali nije ni prošla. Stala je na razdaljini koja više nije bila ni formalna ni sigurna.

„Više ne dolazite“, rekao je.

Nije bilo pitanja. Nije bilo pozdrava. Samo rečenica.

Sofi–Beti ga je gledala duže. Pomalo tužno.

„Ne radim više na spratu.“

Kratka pauza.

„Vidim.“

Zategnuta tišina.

„To niste rekli“, dodao je.

Mirno. Previše mirno. Sofi–Beti nije reagovala odmah.

„Nisam morala.“

To ga je pomerilo. Ne spolja. Iznutra. Izmestilo. Napravio je mali korak bliže.

„Ne morate mnogo toga“, rekao je.

„Ali birate šta nećete.“

Pogledala ga je.

„I Vi.“

To ga je zaustavilo. Na trenutak. Dovoljno da se vidi da više nije potpuno sabran.

„Ja sam ovde“, rekao je.

Kratka pauza.

„Vi niste.“

Sofi–Beti je spustila fasciklu na sto pored. Sada su bili bliže.

„Ja sam ovde“, rekla je tiše.

„Samo ne tamo gde Vi gledate.“

Gusta tišina. Kao bešumna eksplozija.

Njegov pogled se zadržao na njoj, tražeći nešto što ne može da pronađe.

„Neko Vas je pomerio“, rekao je.

Nije zvučalo kao pitanje.

Sofi–Beti nije odgovorila odmah.

„Pomeriš se i sam“, rekla je.

To ga je pogodilo. Ovog puta vidljivo. Ne dramatično. Ali jasno. Njegovo telo je reagovalo, napetost mišića se videla ispod fine tkanine odela. Miris njegovog parfema, prefinjenog i oštrog, sada je bio intenzivniji, mešajući se sa mirisom neke tihe, latentne opasnosti.

Napravio je još jedan korak. Sada su bili preblizu za neutralnost. Sofi-Beti je osetila vrelinu njegovog tela, gotovo opipljivu, a vazduh između njih se zgusnuo, postao gust i težak od neizgovorenih želja. Zadržao je pogled na njoj. Svlačeći je njime. Zadržao je pogled na njoj. Svlačeći je njime. Između njih nije bilo dodira. Nešto nevidljivo između njih je vibrirao.

„Sophie de Montreuil“, rekao je hrapavim glasom izgovorivši svako slovo polako, kao da joj ide (puže) duž kičme, pršljen po pršljen.

Ime je palo između njih sa težinom razotkrivanja koje je bilo veće od svakog razodevanja. Sve se promenilo. Sofi–Beti se nije pomerila. Nije ga prekinula. Nije ga ni pogledom zaustavila. Samo je stajala. Iznenadena.

„Bio sam u vašoj kući“, nastavio je.

Tiše. Sada već lično.

„U Nici.“

Kratka pauza.

„Sećam se kako su svetla padala na predmete.“

Pogled mu se zadržao na njenim rukama.

„I načina na koji se nisu dodirivali bez razloga. I sećam se Vas kao devojčurka.“

Tišina.

Sofi–Beti je osetila kako joj telo reaguje. Ne spolja. Iznutra. Ali lice joj je ostalo mirno.

„To nema veze sa ovim“, rekla je.

„Ima“, odgovorio je odmah. “Znam zašto ste morali da odete, promenite identitet i od kustoskinje u Nici, postanete hotelska sobarica u Marseju!”

Prvi put bez distance. Granica između želje i opasnosti bila je izbrisana.

„Vi ne možete da nestanete iz onoga što ste bili“ napravio je kratku pauzu „Možete samo da se pomerite. A ja sam Vas ipak našao, draga moja madmazel“

Sofi–Beti ga je posmatrala znatiželjno i pomalo sa strahom.

„Jesam se pomerila.“

Ćutanje. Živo. Neizgovoreno.

On ju je gledao. Ovog puta dramatično.

„Sa kim?“ pitao je.

Prvi put direktno. Sofi–Beti nije uzmakla.

„Sa sobom.“

Kratka pauza. On se blago nasmešio. Ali bez topline.

„Ne verujem Vam.“

„Ne morate.“

Tišina. Duga. Hodnik je ostao prazan.

„Niste više ista“, rekao je.

Sada tiše. Ne kao optužba. Kao priznanje. Sofi–Beti je osetila kako joj telo reaguje. Ne od straha. Od toga što je bila istina.

„Nisam“, rekla je.

Nije pokušala da objasni. Nije ni mogla. On je zadržao pogled još trenutak. Zatim ga sklonio. Prvi put. Nije želeo da vidi više nego što može da izadrži.

„Vidimo se“, rekao je.

Ali ovog puta nije zvučalo kao nastavak. Više kao nešto što ne može da se završi. Kao njegova odluka. Tvrdi i nepomeriva.

Sofi–Beti je priljubila još više fasciklu uz sebe. Prošla pored njega. Bez zadržavanja. Ali kada je prošla, osetila je njegov pogled.

Ne kao ranije. Sada kao nešto što ne odustaje. I to ju je pratilo duže nego što je želela da prizna. Drhtala je od straha i neke strasti.

Ime

Nije otišla pravo kući. Hodala je bez pravca, ulicama koje je već znala, ali ih sada nije prepoznavala na isti način. Grad je bio isti — ljudi, svetla, glasovi — ali sve pomereni za nijansu, kao da više ništa ne naleže potpuno tamo gde je bilo. Bez gravitacije. Lebdeće.

Ušla je u mali bar, više iz potrebe da stane nego da bude negde. Sela za sto blizu zida, gde niko ne mora da je vidi ako ne želi. Naručila je vino. Nije ga odmah popila. Držala je čašu u ruci, gledala kako se svetlo lomi kroz staklo, kao kroz nešto što ne može da se uhvati do kraja.

„Sophie de Montreuil.“

Rečenica se vratila. Ne kao misao. Kao da joj je profesorovo imenovanje, to njeno pravo ime, ušlo pod kožu, vibrirajući u samoj srži njenog bića. Kao otisak, kao tetovaža. Zatvorila je oči na trenutak, ne da bi pobegla, već da bi osetila. I tada je osetila: nije problem u tome što je on zna, što ju je prozvao imenom koje je pokušavala da zaboravi. Problem je što ona više ne može da se pravi da ne zna. Da to ime, taj deo nje, pripada i njemu. I da se budi u njoj, bez njene dozvole.

Udahnula je. Sporije. Dublje. Telo je bilo mirno. Ali unutra, u tišini, rezonovala je cela simfonija, uznemirujuće lepa i neopoziva.

Sela je uspravnije, tražeći položaj u kome će se sve složiti. Nije ga našla.

U njoj su stajale dve linije. Jasne. Nepomirene. Profesor. Flobjan. Nije to bilo poređenje. Nije ni izbor. Samo osećaj u telu. Zadovoljstvo.

Dva različita načina na koja je bila viđena. Dva načina na koja je mogla da postoji.

Jedan je znao. Drugi nije pitao.

Spustila je čašu. Ruka joj je ostala na stolu.

Nepomična.

„Sofi“, pomislila je.

Zastala.

„Beti.“

Tiše.

Kao da proverava da li će jedno ime potisnuti drugo.

Nije. Oba su ostala. Ali sada nisu stajala mirno. Pomicala su se. Preklapala. Ulazila jedno u drugo. Osetila je prvi put duboku uznemirenost. Više ne može da ih drži odvojeno bez napora.

Udahnula je ponovo. Brže. Neprimetno. Nije volela to. Nije volela osećaj da nešto izmiče. Da nema kontrolu.

Podigla je čašu i otpila gutljaj. Vino je bilo isto. Ali ukus nije.

Zadržao se duže. Teže.

Ispravila je leđa još više. Tražeći uporište. Zatvorila oči. I tada, bez poziva, bez namere — pojavio se dodir. Ne jedan. Oba. Različiti. Gotovo istovremeni.

Profesor — iskusan, utemeljen, zna gde sve počinje i gde se završava.

Flobjan — topao, širi se, bez ivica.

Sofi–Beti je otvorila oči. Naglo. Činilo joj se da mora da prekine to što se događa. Ali nije nestalo. Samo se pomalo povuklo. Dovoljno da diše.

Pogledala je oko sebe. Ljudi su sedeli, pričali, smejali se nazdravljali. Ništa se nije promenilo.

A sve jeste.

Platila je i izašla.

Napolju je vazduh bio hladniji. Oštar.

Krenula je ka stanu. Ovog puta direktno. Bez skretanja.

Ušla je, zatvorila vrata i naslonila se na njih. Kao i prethodnih večeri. Ali sada nije bilo mira. Ruke su joj ostale uz telo. Nije ih pomerila.

Prošla je kroz stan, sporije nego inače. Zastala pred ogledalom. Pogledala sebe. Dugo.

„Sofi“, rekla je.

Glas joj je bio tih.

„Beti.“

Ovaj put nije bilo razlike u jačini.

Oba su bila ista. To ju je čudno pogodilo. Ne kao udar. Kao spoznaja. Nije mogla više da bude jedno bez drugog.

A nije znala kako da bude oboje.

Spustila je pogled. Zatim ga ponovo podigla. I prvi put nije tražila odgovor. Samo je stajala.

Između.

I to više nije bilo mirno mesto. Ali je bilo jedino koje je imala. I izabrala.

Justina

Telefon je zazvonio. Broj nepoznat, ali u njoj se budilo nešto hladno, poznato.

„Sofi? Justina je.“

Glas oštar, direktan. Kao sečivo.

„Justina.“

„Majci nije dobro. Pitala je za tebe. Dolazim u Marsej.“

Kratka pauza.

„Ne treba“, rekla je Sofi.

„Nije pitanje treba li.“

Veza je prekinuta.

Tokom dana Justina je još mnogo puta pokušavala da dođe do sestre. Sofi je uključila telefon na zujalicu. Ipak, u jednom trenutku se uplašila za majku i pozvala Justinu.

Bujica prekora, opomena i grdnji je krenula odmah.

„Znam sve šta se dešava u onom tvom hotelu! Slučajno da nisi napravila neku glupost!“

Sofi je isključila telefon. Potpuno.

Lom

Sofi–Beti ga nije tražila. Znala gde će biti. Soba 614 bila je zatvorena, ali ne zaključana. Kao i uvek — unutrašnjost koja ne pripada nikome, a ipak čeka.

Pokucala je. Kratko. Ušla.

Vazduh u sobi je bio drugačiji, gušći, ispunjen nečim što je čekalo. On je bio kod stola, bez knjige ovog puta. Njegove ruke su bile položene na drvetu, mirne, teške, bez prstena.. Podigao je pogled. Zadržao ga. Ne kao iznenađenje, već kao prepoznavanje nečega što je već znao. Taj pogled, otvoren i direktan, prešao joj je preko nje kao blagi plamen. Zadržao ga.

„Mademoiselle.“

„Monsieur.“

Nije prišla odmah. Ali nije ni ostala daleko. Stala je kako treba tamo gde više nije bilo mesta za slučaj. Nije bilo reči, samo razmena nečega što se stvorilo između njih, nevidljivo, ali moćno, vibrirajući u samoj srži tišine. Ta tišina između njih nije bila nova. Nego dubolo pomerena.

On je prvi progovorio.

„Više ne dolazite.“

Nije bilo prigovora u tome. Samo ponovni zaključak.

„Ne radim više ovde.“

Kratka pauza.

„Znam.“

Zastao je. Kao da bira sledeću rečenicu. Ili prestaje da bira.

„Pođite sa mnom u Lion!“, rekao je.

Bez uvoda. Bez objašnjenja. Bez težine. Rečenica je ostala između njih kao nešto što ne traži odgovor odmah.

Sofi–Beti nije reagovala. Nije spustila pogled. Nije ga ni zadržala duže nego što treba. Samo je stajala.

„Univerzitet“, nastavio je.

Mirno.

„Muzej.“

Kratka pauza.

„Vaš posao.“

Nije rekao: vaš život.

Nije morao.

„Razveden sam odavno.“

Sofi–Beti je polako prišla stolu. Spustila dlan na površinu.

„Moj posao“, ponovila je tiše, više za sebe.

On ju je gledao. Bez pokušaja da je ubedi.

„Ne vraćam vas“, rekao je i nastavio „Idete samoinicijativno.“

Kratka tišina. To ju je razoružalo. Ne kao poziv. Kao nešto bez odstupanja.

Sofi–Beti je podigla pogled.

„A Vi?“

Blago pitanje. Bez težine. On je zadržao pogled na njoj.

„Ja sam već tamo. Sam. Bez Vas trenutno.“

To je bilo istinito. I nedovoljno. Tišina je ovog puta bila mekša. Ali dublja.

Sofi–Beti je spustila ruku sa stola. Napravila korak unazad. Ne kao odbijanje. Kao razmak koji joj treba. U tom pokretu, bez najave, prošla je misao.

Ruke u zemlji. Toplina. Flobjan. Nije je zaustavila. Nije je ni zadržala. Samo je bila tu. Paralelno. Bez sudara.

„Ne znam“, rekla je gotovo glasom devojčurka.

Prvi put. Bez sigurnosti.

On je klimnuo. Kao da je to očekivao.

„Ne morate sada.“

Kratka pauza.

„Ali znate.“

Zaustavila se. Ne spolja. Iznutra. Nije odgovorila. Nije ni pokušala.

Prišla je vratima. Ruka joj je bila na kvaki. Zastala je. Nije se okrenula.

„Vidimo se dragi moj“, rekla je.

Tiše nego ranije.

On nije odmah odgovorio. Zatim:

„Da.“

Jednostavno. Bez dodatka.

— —

Kada je izašla, hodnik se produžio u beskraj.

Sofi–Beti je prošla bez zaustavljanja. Sišla niz stepenice. Izašla iz hotela.

Napolju je vazduh bio hladan, jasan, precizan.

Krenula je. Bez cilja. Ali ne izgubljeno. U glavi nije bilo odluke. Ali nije bilo ni praznine.

U njoj su stajala oba sveta. Ne više odvojeno. Oba njena identiteta, oba njena muškarca. Ne više u sukobu. Samo prisutno.

— —

Sutradan je spakovala mali kofer.

Bez mnogo razmišljanja. Bez potrebe da uzme sve. Samo ono što može da nosi.

Zatvorila je stan. Spustila ključ. Nije se zadržala. Na izlazu iz zgrade zastala je. Kratko. Dovoljno.

Nije se okrenula.

Ali je znala: nešto ostaje. Ne kao mesto. Kao deo.

U vozu za Lion sedela je pored prozora. Žilijen je držao svoju ruku položenu preko njene.

Grad je nestajao. Polako. Bez dramatike. Ruke su joj bile mirne. Dodir joj je prijao.

Pogled stabilan. U torbi — fascikla. U telu — nešto drugo.

Podigla je pogled. Negde između dve stanice, bez razloga, bez poziva — pojavila se slika. Toplina. Flobjan. Nije je potisnula. Samo je ostala. Kao nešto što ne traži mesto. Jer ga već ima.

Sofi-Beti je zatvorila oči na trenutak.

I tada je prvi put znala: ne vraća se. Ne odlazi. Samo ide.

Tamo gde više ne mora da bude ista.

Epilog — Muzej u Lionu

U muzejskoj sali je bilo tiho. Ne prazno nego sabrano. Vazduh je bio bistar, čist, miran, ali je u njemu plesala nevidljiva, ali osetna vibracija. Sofi-Beti je stajala pred vitrinom, blago nagnuta napred, ne gledajući predmet nego prostor oko njega, upijajući tu sabranu

tišinu. Svetlo je padalo gde treba, bez senke viška, obavijajući predmet ne kao nagrada, već kao prepoznavanje. Predmet je bio mali, gotovo skroman, ali postavljen tako da traži pažnju bez nametanja. Kao da je svaka čestica vazduha, svaka nit svetlosti, bila na svom mestu, vibrirajući u savršenoj harmoniji.

Podigla je ruku. Zastala. Nije ga dodirnula. Osetila je njegovu hladnu, glatku površinu, ali i vrelinu sopstvenog sećanja na dodir. Navika. Ili izbor. Pomerila je karticu oznake za nekoliko milimetara. Dovoljno da linija bude čista. Dovoljno da smisao ostane otvoren. Nije to bio pokret ruke, već ples. Tihi, unutrašnji, precizni ples usklađivanja. Osetila je kako joj se puls umiruje, disanje usporava. Sve je bilo na mestu. Ne onako kako je bilo, već onako kako jeste.

Koraci su se čuli iza nje. Nije se okrenula. Znala je ko je.

„Madam“, rekao je tiho.

Stao je pored nje.

„Dobro je“, rekao je posle par trenutka.

Nije pitala šta. Nije bilo potrebe. Stajali su tako nekoliko sekundi. Bez dodatka. Bez potvrde. Kao da je sve već rečeno.

Ipak je zvonko izgovorio:

„Srećan sam! Čekam te u našoj kući, imam iznenađenje za ručak.“

Kada je otišao, ispratila ga je pogledom. Srećna!

Ostala je tu. Još malo. Zatim je opustila ruke.

I tada, bez razloga, bez priziva — prošla je kroz nju slika: zemlja pod prstima, topla, živa, bez forme koja traži objašnjenje. Zadržala se. Kratko. Dovoljno.

Sofi–Beti je podigla pogled. Vratila se predmetu. I prvi put nije pokušala da razdvoji ono što vidi od onoga što oseća.

Izabrala je sebe koja može da nosi oba sveta. I to joj je bilo dovoljno.

Nije više postojala potreba da razdvaja ono što jeste od onoga što može da bude. Između više nije bio prostor rascepa, nego mesto u kome se živi.